

Potansiyel Muhasebe Meslek Mensuplarının Etik Değerlere Yatkinlıklarının İncelenmesi: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği

Arş. Gör. İlay TİLKİ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Uluslararası Ticaret ve Finansman Anabilim Dalı
ilaytilki@mu.edu.tr

Öğr. Gör. Necati SARCAN

Muş Alparslan Üniversitesi
Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı
n.sarcan@alparslan.edu.tr

Doç. Dr. Eymen GÜREL

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü
eymengurel@mu.edu.tr

Özet

Bu çalışmada potansiyel muhasebe meslek mensuplarının etik değerlere yatkinlıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan 306 öğrenciden kolayda örnekleme yöntemiyle veri toplanmıştır. Araştırmada 16 soru ve üç boyuttan oluşan "Etik Değerlere Yatkinlık Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizi SPSS paket programı yardımıyla gerçekleştirilmiş olup frekans, yüzde, t testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, katılımcıların etik değerlere yatkinlıklarının yaşa göre, sertifika alma durumuna göre ve iş tecrübesi olma durumlarına göre tüm alt boyutlarda ve ölçek genelinde anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bunun yanında katılımcıların öğrenim durumlarına göre ise etik değerlere yatkinlıkları sevgi ve iş birliği boyutlarında anlamlı farklılık göstermektedir. Katılımcıların etik değerlere yatkinlıklarının cinsiyet ve sosyo-ekonomik durumlarına göre ise anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etik, Etik Değerler, Etik Değerlere Yatkinlık, Muhasebe

Investigation of Potential Accounting Professionals to Ethical Values: The Case of Muğla Sıtkı Koçman University

Abstract

In this study, it is aimed to examine the predisposition of potential accounting professionals to ethical values. For this purpose, data were collected from 306 students studying at Muğla Sıtkı Koçman University by convenience sampling method. In the study, the "Scale of Susceptibility to Ethical Values" consisting of 16 questions and three dimensions was used. The analysis of the data obtained within the scope of the research was carried out with the help of the SPSS package program, and frequency, percentage, t-test and ANOVA analyzes were made. According to the findings obtained as a result of the research, it was determined that the predisposition of the participants to ethical values differed significantly in all sub-dimensions and overall scale according to age, certification status and work experience. In addition, according to the educational status of the participants, their tendency to ethical values differs significantly in the dimensions of love and cooperation. It was determined that the predisposition of the participants to ethical values did not show a significant difference according to their gender and socio-economic status.

Keywords: Ethics, Ethical Values, Propensity for Ethical Values, Accounting.

GİRİŞ

Etik; başkalarıyla birlikte ve başkaları için adil kurumlarda iyi bir yaşamın amacı olan pratik bir bilgelik olarak tanımlanmaktadır (Ricoeur, 1991). "Etik" en temel anlamda ve genel tanımıyla ahlak felsefesi

ifade etmektedir. “Ahlak” ise, bir toplumun tutum, inanç ve davranışlarına yön veren değerler kümesidir. Bu noktada neyin iyi ya da kötü olduğunu ya da neyin yanlış veya doğru olduğunu ayırt edebilmek üzere genel değerleri ifade eden ahlak kavramı, ahlak felsefesi olarak ifade edilen etik kavramı ile açıklanmaktadır (Çubukçu, 2012: 104). Meslek etiği ise; sürdürülen mesleki davranışlara dair iyi-kötü, doğru-yanlış, haklı-haksız tüm inançları esas alan ilkeler, değerler, kurallar ve standartlar bütünüdür (Erdirençelebi ve Filizöz, 2019: 1234). Muhasebe açısından etik, meslek mensuplarının yeterlilik, güvenilirlik, tarafsızlık, bağımsız karar alabilme, kendi kendilerini denetlemelerinin ve dürüstlüğünün simgesidir. Başka bir ifadeyle muhasebede etik, kanunlara uygun işlemlerin yanında toplumsal değer yargılarının gözetilmesi ile birlikte güvenilir ve şeffaf bilgilerin sunulması için uyulması gereken kurallar bütünü şeklinde ifade edilebilir (Daştan, 2009: 285). Muhasebe meslek etiği ilkeleri kapsamında temel ilkeler dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve özen, gizlilik ve mesleki davranışlardır (KGK, 2017: 4). Dürüstlük, meslek mensuplarının tüm iş süreçlerinde açık sözlü ve doğru davranmaları; tarafsızlık, üçüncü kişilerin baskısı veya etkisinde olmadan yansız karar verebilme iş süreçlerini gerçekleştirebilmeleridir. Meslekî yeterlilik ve özen, meslek mensuplarının işlerini sürdürürken düzenleme ve kurallara uygun bir biçimde titiz ve dikkatli davranışlarıdır. Gizlilik ise, meslek mensuplarının iş süreçleri ve iş ortamı içerisinde sağladıkları bilgileri çıkarları doğrultusunda örgüt dışına aktarmamalarıdır. Son olarak mesleki davranış ise, yasa ve yönetmeliklere uygun bir biçimde işini sürdürmeleri ve mesleğin itibarını korumalarını ifade etmektedir (Gül, Erol, 2016: 58-59). Etik değerlere uygun şekilde yürütülen iş süreçlerinin bireye, örgüte ve topluma yönelik saygınlık, güven ve problemleri çözme gibi birçok olumlu etkileri bulunmaktadır (Bayram, 2018: 231). Bu noktada etik değerler, özellikle muhasebe gibi hata ve hileye oldukça açık olan bir alanda son derece önem taşıyan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, geleceğin muhasebe meslek mensupları olan üniversite öğrencilerinin etik değerlere yatkınlıklarını incelemek amaçlanmaktadır.

YÖNTEM

Bu çalışma, potansiyel muhasebe meslek mensupları olarak ifade edilen muhasebe dersi almış olan üniversite öğrencilerinin etik değerlere yatkınlıklarının incelenmesini amaçlamaktadır. Bu noktada çalışmanın konu ile ilgili gelecek araştırmalara ve literatüre katkı sağlaması beklenmektedir. Bu çalışmada araştırma yöntemlerinden nicel araştırma yöntemi kullanılmış olup veri toplama tekniği olarak ise anket tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi’nde muhasebe dersi almış olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemi zaman ve maliyet açısından en kolay şekilde veri toplamaya imkan sağlayan tesadüfi olmayan örnekleme yöntemidir (Karasar, 2014). Bu kapsamda araştırmanın örneklemini veri toplanan 306 muhasebe dersi almış üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada Kaya (2015) tarafından geliştirilen “Etik değerlere yatkınlık ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek üç alt boyut ve on altı ifadeden oluşmakta olup, 5’li likert tipindedir. Anket formu iki bölüm ve 22 ifadeden oluşmaktadır. İlk bölümde demografik sorular yer almakta olup ikinci bölümde ise “Etik Değerlere Yatkınlık Ölçeği” yer almaktadır.

Çalışmanın amacı doğrultusunda geliştirilen araştırma hipotezleri aşağıdaki gibidir:

H₁: Katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₂: Katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterir.

H₃: Katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları öğrenim durumlarına göre anlamlı farklılık gösterir.

H₄: Katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları iş tecrübesi olma durumuna göre anlamlı farklılık gösterir

H₅: Katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları sertifika sahibi olma durumlarına göre anlamlı farklılık gösterir.

H₆: Katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları sosyo-ekonomik durumlarına göre anlamlı farklılık gösterir.

BULGULAR

Tablo 1. Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Ölçekler	Cronbach's Alpha Değeri	İfade Sayısı
Etik Değerlere Yatkınlık Ölçeği	0,882	16
<i>Sevgi</i>	0,814	8
<i>Adalet</i>	0,896	5
<i>İş birliği</i>	0,702	3

Etik değerlere yatkınlık ölçeği için cronbach alfa katsayısı 0,882; sevgi boyutu için 0,814; adalet boyutu için 0,896; iş birliği boyutu için ise 0,702 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre ölçek geneli ve alt boyutlarının oldukça güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Demografik Bulgular

		N	%	%			N	%
Cinsiyet	Kadın	188	61,4	Öğrenim Durumu	Ön Lisans	54	17,6	
	Erkek	118	38,6		Lisans	220	71,9	
Yaş Aralığı	18-20	74	24,2		Lisansüstü	32	10,5	
	21-23	161	52,6		İş Tecrübesi	Evet	84	27,5
	24-26	38	12,4	Hayır		222	72,5	
	27 ve üzeri	33	10,8	Sosyo-Ekonomik Durum	Düşük	88	28,8	
Sertifika	Evet	60	19,6		Orta	178	58,2	
	Hayır	246	80,4		Yüksek	40	13,1	
Toplam		306	100	Toplam		306	100	

Demografik bulgulara göre, katılımcılarının %61,4'ü erkek, %38,6'sının ise kadın olduğu, %24,2'sinin 18-20 yaş aralığında, %52,6'sının 21-23 yaş aralığında, %12,4'ünün 24-26 yaş aralığında ve %10,8'inin ise 27 yaş ve üzerinde olduğu görülmüştür. Katılımcıların öğrenim durumlarına bakıldığında %17,6'sı önlisans, %71,9 ile en büyük bölümü lisans ve %10,5'inin lisansüstüdür. Katılımcıların %27,5'inin bölümüyle ilgili iş tecrübesi bulunurken %72,5'inin bulunmamaktadır. Katılımcıların %19,6'sı sertifika sahibiyken %80,4'ü sertifika sahibi değildir. Sosyo-ekonomik durumları incelendiğinde %28,8'inin düşük, %58,2'sinin orta, %13,1'inin ise yüksek bir düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Katılımcıların Etik Değerlere Yatkınlıklarına İlişkin Tanımlayıcı Analiz

	N	Ort.	SS.
Etik Değerlere Yatkınlık Ölçeği	306	4,15	0,54
<i>Sevgi</i>	306	4,31	0,55
<i>Adalet</i>	306	4,17	0,77
<i>İş birliği</i>	306	3,70	0,78

Tablo 3'e göre katılımcıların ölçek genelinde etik değerlere yatkınlık düzeylerinin yüksek olduğu (ort: 4,15) görülmektedir. Boyutlarda ise katılımcıların en fazla sevgi boyutuna ilişkin ifadelerle katıldıkları (ort: 4,31) görülmüştür.

Tablo 4. Katılımcıların Etik Değerlere Yatkınlıklarının Cinsiyetlerine Göre Analizi

Boyutlar		n	Ort.	SS	SD	t	p
Sevgi	Kadın	188	4,31	0,51	304	-,517	0,606
	Erkek	118	4,34	0,61			
Adalet	Kadın	188	4,20	0,72	304	,712	0,477
	Erkek	118	4,14	0,85			
İş birliği	Kadın	188	3,76	0,78	304	1,693	0,091
	Erkek	118	3,61	0,76			
Toplam	Kadın	188	4,17	0,52	304	,511	0,610
	Erkek	118	4,14	0,57			

Tablo 4'e göre, katılımcıların etik değerlere yatkınlıklarının alt boyutlar ve ölçek genelinde cinsiyet değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Başka bir ifadeyle katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları, kadın ya da erkek olma durumlarına göre farklılık göstermemektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Etik Değerlere Yatkınlıklarının Yaşlarına Göre Analizi

Boyutlar		n	Ort.	SS	F	p
Sevgi	(1) 18-20	74	4,05	0,63	15,287	0,000
	(2) 21-23	161	4,32	0,51		(1-2,3,4)
	(3) 24-26	38	4,50	0,36		(2-1,4)
	(4) 27 ve üzeri	33	4,73	0,27		
Adalet	(1) 18-20	74	4,02	0,80	7,505	,000
	(2) 21-23	161	4,12	0,77		(4-1,2,3)
	(3) 24-26	38	4,22	0,75		
	(4) 27 ve üzeri	33	4,73	0,41		
İş birliği	(1) 18-20	74	3,45	0,74	9,037	,000
	(2) 21-23	161	3,66	0,77		(1-3,4)
	(3) 24-26	38	3,96	0,81		(2-4)
	(4) 27 ve üzeri	33	4,19	0,55		
Toplam	(1) 18-20	74	3,93	0,60	15,840	,000
	(2) 21-23	161	4,13	0,50		(1-2,3,4)
	(3) 24-26	38	4,31	0,48		(2-1,4)
	(4) 27 ve üzeri	33	4,63	0,22		(3-1,4)

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların etik değerlere yatkınlıklarının üç alt boyutta (sevgi, adalet, iş birliği) ve ölçek genelinde yaşlarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir ($p<0,05$). Başka bir ifadeyle katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları, yaş aralıklarına göre farklılaşmaktadır.

Tablo 6. Katılımcıların Etik Değerlere Yatkınlıklarının Öğrenim Durumlarına Göre Analizi

Boyutlar		n	Ort.	SS	F	p
Sevgi	(1) Ön Lisans	54	4,08	,52	11,219	,000
	(2) Lisans	220	4,33	,55		
	(3) Lisansüstü	32	4,63	,28		
Adalet	(1) Ön Lisans	54	4,16	,64	2,771	,064
	(2) Lisans	220	4,13	,80		
	(3) Lisansüstü	32	4,47	,69		
İşbirliği	(1) Ön Lisans	54	3,43	,69	10,212	,000
	(2) Lisans	220	3,69	,76		
	(3) Lisansüstü	32	4,19	,75		
Toplam	(1) Ön Lisans	54	3,98	,51	9,819	,000
	(2) Lisans	220	4,15	,54		
	(3) Lisansüstü	32	4,50	,36		

Tablo 6'ya göre, katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları ölçek genelinde ve sevgi ve iş birliği boyutlarında öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Diğer bir deyişle, katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları öğrenim durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Tablo 7. Katılımcıların Etik Değerlere Yatkınlıklarının Sertifika Durumlarına Göre Analizi

Boyutlar		n	Ort.	SS	SD	t	p
Sevgi	Evet	60	4,51	,41	304	3,114	0,002
	Hayır	246	4,27	,56			
Adalet	Evet	60	4,41	,62	304	2,699	0,007
	Hayır	246	4,11	,79			
İşbirliği	Evet	60	3,97	,72	304	3,013	0,003
	Hayır	246	3,63	,77			
Toplam	Evet	60	4,38	,44	304	3,613	0,000
	Hayır	246	4,10	,54			

Tablo incelendiğinde, katılımcıların etik değerlere yatkınlıkları üç alt boyutta ve ölçek genelinde sertifikaları olma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Buna göre sertifika sahibi olma durumuna evet diyen katılımcıların etik değere yatkınlık ortalamalarının hayır diyen katılımcılara kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Katılımcıların Etik Değerlere Yatkinlıklarının İş Tecrübesi Durumlarına Göre Analizi

Boyutlar		n	Ort.	SS	SD	t	p
Sevgi	Evet	84	4,43	,46	304	2,302	0,022
	Hayır	222	4,27	,56			
Adalet	Evet	84	4,31	,71	304	2,021	0,044
	Hayır	222	4,12	,78			
İş birliği	Evet	84	3,96	,78	304	3,725	0,000
	Hayır	222	3,60	,75			
Toplam	Evet	84	4,31	,48	304	3,076	0,002
	Hayır	222	4,10	,54			

Tablo incelendiğinde, katılımcıların etik değerlere yatkinlıkları üç alt boyutta ve ölçek genelinde okudukları bölümle ilgili iş tecrübesi olma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Bütün boyutlarda okudukları bölümle ilgili iş tecrübesi olma durumuna evet diyenlerin etik değere yatkinlık ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Katılımcıların Etik Değerlere Yatkinlıklarının Sosyo-Ekonomik Durumlarına Göre Analizi

Boyutlar		n	Ort.	SS	F	p
Sevgi	(1) Düşük	88	4,38	,46	1,478	,230
	(2) Orta	178	4,31	,56		
	(3) Yüksek	40	4,20	,59		
Adalet	(1) Düşük	88	4,38	,46	,061	,941
	(2) Orta	178	4,31	,56		
	(3) Yüksek	40	4,20	,59		
İşbirliği	(1) Düşük	88	3,58	,75	1,451	,236
	(2) Orta	178	3,75	,78		
	(3) Yüksek	40	3,72	,77		
Toplam	(1) Düşük	88	4,16	,50	,118	,889
	(2) Orta	178	4,16	,55		
	(3) Yüksek	40	4,12	,56		

Tablo incelendiğinde, katılımcıların etik değerlere yatkinlıklarının alt boyutlar ve ölçek genelinde sosyo-ekonomik durum değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Bir başka ifadeyle katılımcıların etik değerlere yatkinlıkları, sahip oldukları sosyo-ekonomik duruma göre bir farklılık göstermemektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlar, katılımcıların etik değerlere yatkinlıklarının alt boyutlar (sevgi, adalet, iş birliği) ve ölçek geneli için yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Bunun yanında

katılımcıların etik değerlere yatkınlıklarının yaş, sertifika sahibi olma durumu ve iş tecrübesi durumlarına göre tüm alt boyutlarda ve ölçek genelinde anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda sertifika sahibi olan ve mesleki tecrübeye sahip olan üniversite öğrencilerinin sertifikası ve iş tecrübesi olmayan üniversite öğrencilerine kıyasla etik değerlere yatkınlıklarının daha yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir. Çalışmanın başka bir sonucu olarak, katılımcıların etik değerlere yatkınlıklarının öğrenim durumlarına göre ise sevgi ve iş birliği boyutlarında ve ölçek genelinde anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Çalışma sonucunda katılımcıların etik değerlere yatkınlıklarının, cinsiyet ve sosyo-ekonomik durumlarına göre ise anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu sonuç doğrultusunda katılımcıların kadın veya erkek olma durumuna göre ve düşük, orta veya yüksek bir sosyo-ekonomik düzeye sahip olmalarına göre etik değere yatkınlıklarının farklılaşmadığı belirlenmiştir. Literatürde ilgili çalışmalara bakıldığında, Taş (2018) üniversite öğrencilerinin etik değerlere yatkınlıklarını belirlemek ve ilişkili faktörleri tespit etmek amacıyla yaptığı çalışması sonucunda üniversite öğrencilerinin etik değerlere yatkınlıklarının öğrenim durumlarına göre farklılaştığını ancak cinsiyet ve yaş değişkenine göre farklılaşmadığını tespit etmiştir. Ariail vd. (2012) mali müşavirler üzerinde gerçekleştirdikleri çalışmada, etik değerlere yatkınlıkların cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Bu açıdan söz konusu çalışma, bu çalışmada elde edilen sonuçlar ile örtüşmektedir. Karataş ve Karataş (2022) ise, öğrencilerin etik değerlere yatkınlıklarını incelediği çalışmada, etik değerlere yatkınlık ile cinsiyet, yaş değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık tespit etmemiştir. Çalışma sonuçları, çalışmamızla cinsiyet değişkeni açısından örtüşmekte olup yaş değişkeni açısından farklılaşmaktadır. Literatürdeki benzer araştırmalara bakıldığında Akbaba ve Erenler (2011), etik karar verme davranışı ve cinsiyet farklılıklarını inceledikleri çalışma sonucunda çalışmamızla iş tecrübesinin etik karar verme üzerinde etkili olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışma sonucu, çalışma sonuçlarımızla paralellik göstermektedir. Çınar ve Güney (2012), etik ilkelere bağlılığın eğitim ve gelir düzeyi ile doğru orantılı olarak arttığı sonucuna ulaşmıştır. Çalışmamızda ise, sosyo-ekonomik düzey ile etik değerlere yatkınlık arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiş olup, çalışmamız bu noktada ilgili çalışma ile farklılık göstermiştir. Başak vd. (2010) ise, yaşın etik değişkeninin bazı alt boyutları ile ilişkili olduğunu tespit etmiştir. Benzer şekilde Tuna ve Yeşiltaş (2013) ise liderliğin etik boyutunu inceledikleri çalışmada, çalışmamızla benzer şekilde yaş ve etik değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Bu sonuçlar, çalışmamızda tespit edilen sonuçlar ile örtüşmektedir.

Çalışma sonuçları ışığında, konunun değerinin anlaşılabilmesi adına gelecek araştırmalarda etik değerlere yatkınlık ile farklı değişkenler arasındaki ilişkilerin de incelenmesi önerilmektedir. Bu çalışmanın örneklemini Muğla ili Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde öğrenim gören üniversite öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur. Gelecek çalışmaların daha geniş bir örneklem üzerinde çalışmaları önerilmektedir. Bunun yanında çalışma sonuçlarının genellenebilmesi amacıyla bireylerinin etik değere yatkınlıklarının farklı sektör ve alanlarda da incelenmesi önerilmektedir. Son olarak, geleceğin muhasebe meslek mensupları olacak olan üniversite öğrencilerinin etik değerlere yatkınlıklarının ve etik değer farkındalıklarının geliştirilebilmesi amacıyla, etik ve meslek etiği konularının üniversitelerde ders müfredatlarına alınması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, A., & Erenler, E. (2011). Etik karar verme ve cinsiyet farklılıkları üzerine bir araştırma. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (31), 447-464.
- Ariail, D. L., Abdolmohammadi, M. J., & Smith, L. M. (2012). Ethical predisposition of certified public accountants: A study of gender differences. In *Research on professional responsibility and ethics in accounting*. Emerald Group Publishing Limited.
- Başak, T., Uzun, Ş., & Arslan, F. (2010). Yoğun bakım hemşirelerinin etik duyarlılıklarının incelenmesi. *Gülhane Tıp Dergisi*, 52(2), 76-81.

- Bayram, G. E. (2018). Etik değerler ve örgütsel bağlılık ilişkisi üzerine turizm işletmeleri örneğinde bir araştırma. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 228-259.
- Çınar, O. & Güney, S. (2012). Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin (SMMM) Etik Algıları: Erzurum Örneği. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26(2), 91-106 .
- Çubukçu, S. (2012). "Uluslararası Muhasebe Eğitimi Standartları Komitesi Düzenlemeleri Çerçevesinde Etik Eğitimine İlişkin Durum Analizi", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 103-116.
- Daştan, A. (2009). Etik eğitiminin muhasebe eğitimindeki yeri ve önemi: Türkiye değerlendirmesi. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26(1), 281-311.
- Erdirençelebi, M., & Filizöz, B. (2019). Meslek etiği ve akademisyenlerin etik değerleri üzerine nicel bir araştırma. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(20), 1228-1258.
- Gül, H., & Erol, M. (2016). Muhasebe Meslek Mensuplarında İşe Bağlılık ve Çalışma Ahlakının Mesleki Etik Davranışa Etkisi. *Mali Çözüm*, 26(137), 51-74.
- Karasar, N. (2014). Bilimsel araştırma yöntemi. (26.baskı). Ankara Nobel Yayınevi
- Karataş, E. Ö., & Karataş, Ö. (2022). Investigation of the Level of Susceptibility to Ethical Values of Sports High School Students. *Pakistan Journal of Medical & Health Sciences*, 16(02), 390-394.
- Kaya, İ. (2015). Etik Değerlere Yatkinlik Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(41), 968-974.
- KGK (2017). Kamu Gözetimi ve Denetim Standartları Kurumu, Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar Standardı.
- Ricoeur, P. (1991) *Lectures*, 3 vols. Paris: Seuil.
- Taş, F. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Etik Değerlere Yatkinlik Durumları Ve İlişkili Faktörler. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(2), 607-626.
- Tuna, M., & Yeşiltaş, M. (2013). Liderliğin etik boyutu: Etik liderliğin otel işletmelerindeki işgörenler tarafından algılanması. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 184-209.